

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1988 Nr. 88

A. TITEL

*Protocol tot bestrijding van wederrechtelijke daden van geweld op
luchthavens voor de internationale burgerluchtvaart bij het op 23
september 1971 te Montreal tot stand gekomen Verdrag tot bestrijding
van wederrechtelijke gedragingen tegen de veiligheid van de
burgerluchtvaart;
Montreal, 24 februari 1988*

B. TEKST¹⁾**Protocol for the Suppression of Unlawful Acts of Violence at Airports Serving International Civil Aviation, Supplementary to the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Civil Aviation, Done at Montreal on 23 September 1971**

The States Parties to this Protocol

Considering that unlawful acts of violence which endanger or are likely to endanger the safety of persons at airports serving international civil aviation or which jeopardize the safe operation of such airports undermine the confidence of the peoples of the world in safety at such airports and disturb the safe and orderly conduct of civil aviation for all States;

Considering that the occurrence of such acts is a matter of grave concern to the international community and that, for the purpose of deterring such acts, there is an urgent need to provide appropriate measures for punishment of offenders;

Considering that it is necessary to adopt provisions supplementary to those of the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Civil Aviation, done at Montreal on 23 September 1971, to deal with such unlawful acts of violence at airports serving international civil aviation;

Have agreed as follows:

Article I

This Protocol supplements the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Civil Aviation, done at Montreal on 23 September 1971 (hereinafter referred to as "the Convention"), and, as between the Parties to this Protocol, the Convention and the Protocol shall be read and interpreted together as one single instrument.

Article II

1. In Article 1 of the Convention, the following shall be added as new paragraph 1 *bis*:

"1 *bis*. Any person commits an offence if he unlawfully and intentionally, using any device, substance or weapon:

---

¹⁾ De Russische en de Spaanse tekst zijn niet afgedrukt.

Protocole pour la répression des actes illicites de violence dans les aéroports servant à l'aviation civile internationale, complémentaire à la Convention pour la répression d'actes illicites dirigés contre la sécurité de l'aviation civile, faite à Montréal le 23 septembre 1971

Les États Parties au Présent Protocole,

Considérant que les actes illicites de violence qui compromettent ou sont de nature à compromettre la sécurité des personnes dans les aéroports servant à l'aviation civile internationale ou qui mettent en danger la sécurité de l'exploitation de ces aéroports, minent la confiance des peuples du monde dans la sécurité de ces aéroports et perturbent la sécurité et la bonne marche de l'aviation civile pour tous les États,

Considérant que de tels actes préoccupent gravement la communauté internationale et que, dans le but de prévenir ces actes, il est urgent de prévoir les mesures appropriées en vue de la punition de leurs auteurs,

Considérant qu'il est nécessaire d'adopter des dispositions complémentaires à celles de la Convention pour la répression d'actes illicites dirigés contre la sécurité de l'aviation civile, faite à Montréal le 23 septembre 1971, en vue de traiter de tels actes illicites de violence dans les aéroports servant à l'aviation civile internationale,

Sont convenus des dispositions suivantes:

Article premier

Le présent protocole complète la Convention pour la répression d'actes illicites dirigés contre la sécurité de l'aviation civile, faite à Montréal le 23 septembre 1971 (nommée ci-après «la convention»), et, entre les Parties au présent protocole, la convention et le protocole seront considérés et interprétés comme un seul et même instrument.

Article II

1. A l'article 1er de la convention, le nouveau paragraphe 1 *bis* suivant est ajouté:

«1 *bis*. Commet une infraction pénale toute personne qui, illicitement et intentionnellement, à l'aide d'un dispositif, d'une substance ou d'une arme:

(a) performs an act of violence against a person at an airport serving international civil aviation which causes or is likely to cause serious injury or death; or

(b) destroys or seriously damages the facilities of an airport serving international civil aviation or aircraft not in service located thereon or disrupts the services of the airport,

if such an act endangers or is likely to endanger safety at that airport.”

2. In paragraph 2 (a) of Article 1 of the Convention, the following words shall be inserted after the words “paragraph 1”:

“or paragraph 1 *bis*”.

Article III

In Article 5 of the Convention, the following shall be added as paragraph 2 *bis*:

“2 *bis*. Each Contracting State shall likewise take such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences mentioned in Article 1, paragraph 1 *bis*, and in Article 1, paragraph 2, in so far as that paragraph relates to those offences, in the case where the alleged offender is present in its territory and it does not extradite him pursuant to Article 8 to the State mentioned in paragraph 1 (a) of this Article.”

Article IV

This Protocol shall be open for signature at Montreal on 24 February 1988 by States participating in the International Conference on Air Law held at Montreal from 9 to 24 February 1988. After 1 March 1988, the Protocol shall be open for signature to all States in London Moscow, Washington and Montreal, until it enters into force in accordance with Article VI.

Article V

1. This Protocol shall be subject to ratification by the signatory States.

2. Any State which is not a Contracting State to the Convention may ratify this Protocol if at the same time it ratifies or accedes to the Convention in accordance with Article 15 thereof.

3. Instruments of ratification shall be deposited with the Governments of the Union of Soviet Socialist Republics, the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the United

a) accompli à l'encontre d'une personne, dans un aéroport servant à l'aviation civile internationale, un acte de violence qui cause ou est de nature à causer des blessures graves ou la mort; ou

b) détruit ou endommagé gravement les installations d'un aéroport servant à l'aviation civile internationale ou des aéronefs qui ne sont pas en service et qui se trouvent dans l'aéroport ou interrompt les services de l'aéroport, si cet acte compromet ou est de nature à compromettre la sécurité dans cet aéroport.»

2. Au paragraphe 2, alinéa a, de l'article 1er de la convention, les mots suivants sont insérés après mots «paragraphe 1er»:
«ou au paragraphe 1 *bis*».

Article III

À l'article 5 de la convention, le paragraphe 2 *bis* suivant est ajouté:

«2 *bis*. Tout État contractant prend également les mesures nécessaires pour établir sa compétence aux fins de connaître des infractions prévues au paragraphe 1 *bis* de l'article 1er et au paragraphe 2 du même article, pour autant que ce dernier paragraphe concerne lesdites infractions, dans le cas où l'auteur présumé de l'une d'elles se trouve sur son territoire et où ledit État ne l'extrade pas conformément à l'article 8 vers l'État visé à l'alinéa a) du paragraphe 1er du présent article.»

Article IV

Le présent protocole sera ouvert le 24 février 1988 à Montréal à la signature des États participant à la Conférence internationale de droit aérien, tenue à Montréal du 9 au 24 février 1988. Après le 1er mars 1988, il sera ouvert à la signature de tous les États à Londres, à Moscou, à Washington et à Montréal, jusqu'à son entrée en vigueur conformément à l'article VI.

Article V

1. Le présent protocole sera soumis à la ratification des États signataires.

2. Tout État qui n'est pas État contractant à la convention peut ratifier le présent protocole si en même temps il ratifie la convention, ou adhère à la convention, conformément à l'article 15 de celle-ci.

3. Les instruments de ratification seront déposés auprès des gouvernements des États-Unis d'Amérique, du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord et de l'Union des

States of America or with the International Civil Aviation Organization, which are hereby designated the Depositaries.

Article VI

1. As soon as ten of the signatory States have deposited their instruments of ratification of this Protocol, it shall enter into force between them on the thirtieth day after the date of the deposit of the tenth instrument of ratification. It shall enter into force for each State which deposits its instrument of ratification after that date on the thirtieth day after deposit of its instrument of ratification.

2. As soon as this Protocol enters into force, it shall be registered by the Depositaries pursuant to Article 102 of the Charter of the United Nations and pursuant to Article 83 of the Convention on International Civil Aviation (Chicago, 1944).

Article VII

1. This Protocol shall, after it has entered into force, be open for accession by any non-signatory State.

2. Any State which is not a Contracting State to the Convention may accede to this Protocol if at the same time it ratifies or accedes to the Convention in accordance with Article 15 thereof.

3. Instruments of accession shall be deposited with the Depositaries and accession shall take effect on the thirtieth day after the deposit.

Article VIII

1. Any Party to this Protocol may denounce it by written notification addressed to the Depositaries.

2. Denunciation shall take effect six months following the date on which notification is received by the Depositaries.

3. Denunciation of this Protocol shall not of itself have the effect of denunciation of the Convention.

4. Denunciation of the Convention by a Contracting State to the Convention as supplemented by this Protocol shall also have the effect of denunciation of this Protocol.

Article IX

1. The Depositaries shall promptly inform all signatory and

Républiques socialistes soviétiques, ou de l'Organisation de l'Aviation civile internationale, qui sont désignés par les présentes comme dépositaires.

Article VI

1. Lorsque le présent protocole aura réuni les ratifications de dix États signataires, il entrera en vigueur entre ces États le trentième jour après le dépôt du dixième instrument de ratification. A l'égard de chaque État qui le ratifiera par la suite, il entrera en vigueur le trentième jour après le dépôt de son instrument de ratification.

2. Dès son entrée en vigueur, le présent protocole sera enregistré par les dépositaires, conformément aux dispositions de l'article 102 de la Charte des Nations Unies et de l'article 83 de la Convention relative à l'Aviation civile internationale (Chicago, 1944).

Article VII

1. Après son entrée en vigueur, le présent protocole sera ouvert à l'adhésion de tout État non signataire.

2. Tout État qui n'est pas Etat contractant à la convention peut adhérer au présent protocole si en même temps il ratifie la convention, ou adhère à la convention, conformément à l'article 15 de celle-ci.

3. Les instruments d'adhésion seront déposés auprès des dépositaires et l'adhésion produira ses effets le trentième jour après ce dépôt.

Article VIII

1. Toute Partie au présent protocole pourra le dénoncer par voie de notification écrite adressée aux dépositaires.

2. La dénonciation produira ses effets six mois après la date à laquelle la notification aura été reçue par les dépositaires.

3. La dénonciation du présent protocole n'aura pas d'elle-même l'effet d'une dénonciation de la convention.

4. La dénonciation de la convention par un État contractant à la convention complétée par le présent protocole aura aussi l'effet d'une dénonciation du présent protocole.

Article IX

1. Les dépositaires informeront rapidement tous les États qui

acceding States to this Protocol and all signatory and acceding States to the Convention:

(a) of the date of each signature and the date of deposit of each instrument of ratification of, or accession to, this Protocol, and

(b) of the receipt of any notification of denunciation of this Protocol and the date thereof.

2. The Depositaries shall also notify the States referred to in paragraph 1 of the date on which this Protocol enters into force in accordance with Article VI.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned Plenipotentiaries, being duly authorized thereto by their Governments, have signed this Protocol.

DONE at Montreal on the twenty-fourth day of February of the year One Thousand Nine Hundred and Eighty-eight, in four originals, each being drawn up in four authentic texts in the English, French, Russian and Spanish languages.

Het Protocol is ondertekend voor de volgende Staten:

Argentinië	24 februari 1988
de Bondsrepubliek Duitsland	24 februari 1988
Brazilië	24 februari 1988
Bulgarije	24 februari 1988
Canada	24 februari 1988
Chili	24 februari 1988
China	24 februari 1988
Costa Rica	24 februari 1988
de Duitse Democratische Republiek	24 februari 1988
Denemarken	24 februari 1988
Egypte	24 februari 1988
Ethiopië	24 februari 1988
Ghana	24 februari 1988
Hongarije	24 februari 1988
Indonesië	24 februari 1988
Israël	24 februari 1988
Italië	24 februari 1988
Jamaica	24 februari 1988
Joegoslavië	24 februari 1988
Koeweit	24 februari 1988
Korea	24 februari 1988
Libanon	24 februari 1988

auront signé le présent protocole ou y auront adhéré, ainsi que tous les États qui auront signé la convention ou y auront adhéré:

a) de la date de chaque signature et de la date du dépôt de chaque instrument de ratification du présent protocole ou d'adhésion à celui-ci;

b) de la réception de toute notification de dénonciation du présent protocole, et de la date de cette réception.

2. Les dépositaires notifieront également aux États mentionnés au paragraphe 1er de la date à laquelle le présent protocole est entré en vigueur conformément à l'article VI.

EN FOI DE QUOI les Plénipotentiaires soussignés, dûment autorisés, ont signé le présent protocole.

FAIT à Montréal, le vingt-quatrième jour du mois de février de l'an mil neuf cent quatre-vingt-huit, en quatre originaux, chacun en quatre textes authentiques rédigés dans les langues française, anglaise, espagnole et russe.

Liberië	24 februari 1988
Malawi	24 februari 1988
Maleisië	24 februari 1988
Mexico	24 februari 1988
Niger	24 februari 1988
Noorwegen	24 februari 1988
Oekraïne	24 februari 1988
Pakistan	24 februari 1988
Peru	24 februari 1988
Polen	24 februari 1988
Portugal	24 februari 1988
Roemenië	24 februari 1988
Saoedi-Arabië	24 februari 1988
Senegal	24 februari 1988
de Sowjet-Unie	24 februari 1988
Tsjechoslowakije	24 februari 1988
Turkije	24 februari 1988
Venezuela	24 februari 1988
de Verenigde Arabische Emiraten	24 februari 1988
de Verenigde Staten van Amerika	24 februari 1988
Witrusland	24 februari 1988
IJsland	24 februari 1988

Zaire	24 februari 1988
Zweden	24 februari 1988
Zwitserland	24 februari 1988
Ivoorkust	21 maart 1988
Frankrijk ¹⁾	29 maart 1988
het Koninkrijk der Nederlanden ²⁾ . . .	13 april 1988

¹⁾ Bij de ondertekening heeft de Regering van Frankrijk de volgende verklaring afgelegd:

“The French Republic recalls the declaration made at the time of its accession to the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Civil Aviation of 23 September 1971, when it stated that: ‘In accordance with Article 14, paragraph 2, the French Republic does not consider itself bound by the provisions of paragraph 1 of that Article under which any dispute between two or more Contracting States concerning the interpretation or application of this Convention which cannot be settled through negotiation, shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If within six months from the date of the request for arbitration the Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in conformity with the Statute of the Court.’

The above declaration is applicable to the Protocol for the Suppression of Unlawful Acts of Violence at Airports Serving International Civil Aviation, Supplementary to the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Civil Aviation of 23 September 1971.” (*vertaling*)

²⁾ Bij de ondertekening heeft de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden de volgende interpretatieve verklaring afgelegd:

“The Government of the Kingdom of the Netherlands hereby declares that, in the light of the preamble, it understands the provisions laid down in Article II and III of the Protocol to signify the following:

– only those acts which, in view of the nature of the weapons used and the place where they are committed, cause or are likely to cause incidental loss of life or serious injury among the general public or users of international civil aviation in particular, shall be classed as acts of violence within the meaning of the new paragraph 1 *bis* (a), as contained in Article II of the Protocol;

– only those acts which, in view of the damage which they cause to buildings or aircraft at the airport or their disruption of the services provided by the airport, endanger or are likely to endanger the safe operation of the airport in relation to international civil aviation, shall be classed as acts of violence within the meaning of the new paragraph 1 *bis* (b), as contained in Article II of the Protocol.”

C. VERTALING

Protocol tot bestrijding van wederrechtelijke daden van geweld op luchthavens voor de internationale burgerluchtvaart bij het Verdrag tot bestrijding van wederrechtelijke gedragingen tegen de veiligheid van de burgerluchtvaart, gedaan te Montreal op 23 september 1971

De Staten Partij bij het onderhavige Protocol,

Overwegende dat wederrechtelijke daden van geweld die de veiligheid van personen op luchthavens voor de internationale burgerluchtvaart in gevaar brengen of kunnen brengen of die de veilige exploitatie van die luchthavens in gevaar brengen, het vertrouwen dat de volkeren der wereld stellen in de veiligheid op die luchthavens ondermijnen, alsmede de veilige en ordelijke uitvoering van de burgerluchtvaart voor alle Staten verstoren;

Overwegende dat zodanige gedragingen de internationale Gemeenschap ernstig verontrusten en dat, ten einde zodanige gedragingen te voorkomen, er dringend behoefte bestaat aan passende maatregelen ter bestraffing van de daders;

Overwegende dat het noodzakelijk is bepalingen aan te nemen ter aanvulling op die van het Verdrag tot bestrijding van wederrechtelijke gedragingen gericht tegen de veiligheid van de burgerluchtvaart, gedaan te Montreal op 23 september 1971, ten einde op te treden tegen wederrechtelijke daden van geweld op luchthavens voor de internationale burgerluchtvaart,

Zijn overeengekomen als volgt:

Artikel I

Het Protocol vult het Verdrag tot bestrijding van wederrechtelijke gedragingen gericht tegen de veiligheid van de burgerluchtvaart, gedaan te Montreal op 23 september 1971 (hierna te noemen: „het Verdrag”), aan en, tussen de Partijen bij het Protocol, worden het Verdrag en het Protocol samen als één enkele akte gelezen en geïnterpreteerd.

Artikel II

1. Aan artikel I van het Verdrag wordt het volgende, nieuwe lid 1 *bis* toegevoegd:

„1 *bis*. Aan een strafbaar feit maakt zich schuldig hij die wederrechtelijk en opzettelijk, met gebruikmaking van welk voorwerp, welke substantie of welk wapen dan ook:

(a) een daad van geweld begaat tegen een persoon op een

luchthaven voor de internationale burgerluchtvaart, die ernstig letsel of de dood veroorzaakt of kan veroorzaken; of

(b) de voorzieningen van een luchthaven voor de internationale burgerluchtvaart of aldaar geplaatste luchtvaartuigen die niet in bedrijf zijn, vernielt of daaraan ernstige schade toebrengt of de diensten van de luchthaven verstoort, indien een zodanige daad de veiligheid op die luchthaven in gevaar brengt of kan brengen.”

2. In het tweede lid, letter a, van artikel I van het Verdrag worden de volgende woorden ingevoegd na de woorden „eerste lid”:
„of eerste lid *bis*”.

Artikel III

Aan artikel 5 van het Verdrag wordt het volgende tweede lid *bis* toegevoegd:

„*2bis*. Elke Verdragsluitende Staat neemt eveneens de maatregelen die nodig zijn om zijn bevoegdheid tot kennisneming vast te leggen van de strafbare feiten genoemd in artikel I, eerste lid *bis* en in artikel 1, tweede lid, voor zover dat lid op deze strafbare feiten betrekking heeft, in het geval waarin de vermoedelijke dader zich op zijn grondgebied bevindt en deze Staat hem niet ingevolge artikel 8 uitlevert aan de Staat genoemd in het eerste lid, letter (a), van dit artikel.”

Artikel IV

Dit Protocol wordt op 24 februari 1988 te Montreal opengesteld voor ondertekening door Staten die deelnemen aan de van 9 tot 24 februari 1988 te Montreal gehouden Internationale Conferentie inzake het luchtrecht. Na 1 maart 1988 staat het Protocol open voor ondertekening voor alle Staten te Londen, Moskou, Washington en Montreal tot zijn inwerkingtreding overeenkomstig artikel VI.

Artikel V

1. Dit Protocol dient te worden bekrachtigd door de ondertekende Staten.

2. Elke Staat die geen Verdragsluitende Staat bij het Verdrag is kan dit Protocol bekrachtigen, indien hij tegelijkertijd het Verdrag bekrachtigt of daartoe toetreedt in overeenstemming met artikel 15 van het Verdrag.

3. De akten van bekrachtiging worden nedergelegd bij de Regeringen van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, van de Unie van Socialistische Sovjetrepublieken en

van de Verenigde Staten van Amerika of bij de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie die hierbij worden aangewezen als de depositarissen.

Artikel VI

1. Terstond nadat tien van de ondertekenende Staten hun akten van bekrachtiging van dit Protocol hebben nedergelegd, treedt het tussen hen in werking op de dertigste dag na de datum van nederlegging van de tiende akte van bekrachtiging. Voor iedere Staat die zijn akte van bekrachtiging nederlegt na die datum, treedt het in werking op de dertigste dag na de nederlegging van zijn akte van bekrachtiging.

2. Terstond nadat dit Protocol in werking is getreden, wordt het geregistreerd door de depositarissen in overeenstemming met artikel 102 van het Handvest van de Verenigde Naties en in overeenstemming met artikel 83 van het Verdrag inzake de Internationale Burgerluchtvaart (Chicago, 1944).

Artikel VII

1. Het Protocol staat, nadat het in werking is getreden, open voor toetreding door niet-ondertekenende Staten.

2. Elke Staat die geen Partij is bij het Verdrag kan tot dit Protocol toetreden, indien hij tegelijkertijd het Verdrag bekrachtigt of daartoe toetreedt in overeenstemming met artikel 15 van het Verdrag.

3. Akten van toetreding worden nedergelegd bij de depositarissen en de toetreding wordt van kracht op de dertigste dag na de nederlegging.

Artikel VIII

1. Iedere Partij kan dit Protocol opzeggen door middel van een aan de depositarissen gerichte schriftelijke kennisgeving.

2. De opzegging wordt van kracht zes maanden na de datum waarop de kennisgeving is ontvangen door de depositarissen.

3. Opzegging van het Protocol houdt niet vanzelf in opzegging van het Verdrag.

4. Opzegging van het Verdrag door een Verdragsluitende Staat bij het Verdrag zoals aangevuld door het Protocol houdt eveneens opzegging van dit Protocol in.

Artikel IX

1. De depositarissen stellen alle Staten die dit Protocol hebben ondertekend of er toe zijn getreden, evenals Staten die het Verdrag hebben ondertekend of er toe zijn getreden in kennis van:

(a) de datum van iedere ondertekening en de datum van nederlegging van iedere akte van bekrachtiging van dit Protocol of van toetreding daartoe;

(b) de ontvangst van iedere opzegging van dit Protocol en de datum daarvan.

2. De depositarissen stellen de Staten, bedoeld in het eerste lid, ook in kennis van de datum waarop dit Protocol in werking treedt overeenkomstig artikel VI.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondertekenende gevolmachtigden, daartoe behoorlijk gemachtigd door hun Regeringen, dit Protocol hebben ondertekend.

GEDAAN te Montreal, de vierentwintigste dag van de maand februari van het jaar negentienhonderd achtentachtig in vier oorspronkelijke exemplaren, elk opgemaakt in vier authentieke teksten in de Engelse, de Franse, de Russische en de Spaanse taal.

(Voor de ondertekeningen zie blz. 8 e.v. van dit Tractatenblad)

D. PARLEMENT

Het Protocol behoeft ingevolge artikel 91 van de Grondwet de goedkeuring van de Staten-Generaal, alvorens het Koninkrijk aan het Protocol kan worden gebonden.

E. BEKRACHTIGING

Bekrachtiging van het Protocol is voorzien in artikel V, eerste lid.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van het Protocol zullen ingevolge artikel VI, eerste lid, zodra tien van de Staten die hebben ondertekend hun akten van bekrachtiging van het Protocol hebben nedergelegd, in werking treden tussen die Staten op de dertigste dag na de datum van nederlegging van de tiende akte van bekrachtiging.

J. GEGEVENS

Het onderhavige Protocol is tot stand gekomen tijdens een van 9 tot 24 februari 1988 te Montreal onder auspiciën van de Internationale Burgerlucht vaartorganisatie gehouden Conferentie.

Van het op 23 september 1971 te Montreal tot stand gekomen Verdrag tot bestrijding van wederrechtelijke gedragingen gericht tegen de veiligheid van de burgerluchtvaart, tot aanvulling waarvan het onderhavige Protocol strekt, zijn de Engelse en de Franse tekst, alsmede de vertaling in het Nederlands, geplaatst in *Trb.* 1971, 218. Zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1981, 115.

Van het op 26 juni 1945 te San Francisco tot stand gekomen Handvest van de Verenigde Naties, naar welk Handvest in artikel VI, tweede lid, van het Protocol wordt verwezen, zijn de Engelse en de Franse tekst geplaatst in *Trb.* 1979, 37 en de vertaling in het Nederlands in *Trb.* 1987, 113.

Van het op 7 december 1944 te Chicago tot stand gekomen Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart, naar welk Verdrag in artikel 61, tweede lid, van het onderhavige protocol wordt verwezen, is de Engelse tekst geplaatst in *Stb.* H. 165 en de vertaling in het Nederlands bijgewerkt tot en met de wijziging van 1961 in *Trb.* 1973, 109. Zie ook *Trb.* 1985, 45.

Uitgegeven de eenentwintigste juli 1988.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

H. VAN DEN BROEK